

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.— do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inseratni davek posebel. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnštvo

Ljubljana, Knafova ul. 5

Telefon St. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODROUZNICE:

MARIBOR, Grajski trg 8. —

CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.

NOVOMESTO, Ljubljanska cesta, tel. št. 26.

JESENICE, Ob kolodvoru 101. —

Računa pri pošti ček. zavodu v Ljubljani: št. 10.351

ODGOVORI NA BRIANDOVU SPOMENICO

V načelu se vse države izjavljajo za Briandov predlog, vendar pa sta sprejemljive pogoje in zahtevajojo nekatere z Italijo na čelu ne revizijo mirovnih pogodb

Pariz, 11. julija d. Doslej je prejelo francosko zunanje ministrstvo že lepo število odgovorov posameznih evropskih držav na Briandovo spomenico o potrebi osnovanja evropske unije. V vseh doslej dospelih odgovorih prispevajo načelne države v načelu na osnovanje panevropske unije, vendar pa se dele po pogojih za sodelovanje v tej uniji v dve veliki skupini. V prvih skupinah so odgovori obeh držav, ki zahtevajo, da služi osnovanje evropske unije predvsem osiguranju svetovnega miru in stanja nastalega po podpisu mirovnih pogodb. V drugi skupini pa so države, ki zahtevajo kot predpogoj za sodelovanje pri izvršitvi Briandovega načrta temeljito revizijo mirovnih pogodb in stanja nastalega po svetovni vojni.

Na celo teh revizionističnih držav se je postavila Italija, ki je v svojem odgovoru na Briandovo spomenico sicer pristala na osnovanje evropske unije in obljubila pri tem svojo pomoč, obenem pa tudi odločno podčrtala svojo zahtevo po reviziji mirovnih pogodb, ker smatra, da je bila takrat

znatno prikrajšana. Ta njen odgovor je še podkrepljil s svojo izjavo generalnega tajnika fašistične stranke Turatti, ki je dejal, da ne bo Italija nikdar služila komurkoli za vzdrževanje hegemonije gotove države.

Pri tem je misil na Francijo, proti kateri je danes napierjeno vse delovanje rimske diplomacije. Francoski tisk je primerno odgovoril na te italijanske pogoje za sodelovanje v evropski uniji ter ugotovil, da stremi Italija samo za revizijo tistih delov mirovnih pogodb, kjer se Italija čuti zapostavljen in da hoče izrabiti ostale države, ki streme po reviziji mirovnih pogodb, samo za svoje name. V prvih vrstih misli tu Nemčijo, kateri posveča francosko javnost poslednje čase največjo pozornost. Politiki in listi, ki so bili še pred letom dni odločno proti vsakemu zbljanju z Berlinom, danes javno izjavljajo, da je glavni predpogoj za ohranitev miru in reda v Evropi sklenitev trajnega sporazuma med Francijo in Nemčijo ter podkrepitev tega s sklenitvijo prijateljske pogodbe med obeoma državama. Tako piše »Paris Midi«, ki ni bil nikdar naklonjen politiki spo-

razumevanja z Nemčijo, med drugimi: »Če se sporazumeta Nemčija in Francija, potem je mir v Evropi za dolgo osiguran klub še tako bojevitim stremljenjem gotovih sil. Francija je rade volje pripravljena razpravljati z Nemčijo o vseh perečih vprašanjih in pristati tudi na velike koncesije, ki jih je pričela dajati že iz izpraznitvijo Porta, če bo nemški narod pokazal, da je razumel veličino poslanstva, ki ga ima na francosko ljudstvo za ohranitev miru v Evropi.«

Praga, 11. julija. V smislu dogovorov na konferenci Male antante bo odpolnila češkoslovaška vlada svoj odgovor na Briandovo spomenico koncem tega tedna francoskemu zunanjemu ministru. V odgovoru bo naglasila češkoslovaška vlada, da pozdravlja z vdušenjem Briandov načrt ter da bo pri njegovi izvedbi v vsemi silami pomagala. Koncept odgovora je že ustavljen ter ga sedaj proučuje zunanjim minister dr. Beneš, kakor tudi poseben memorandum Male antante, v katerem bodo izraženi njeni pomisliki in pogoji za vstop v evropsko unijo.

„Rov smrti“

Število smrtnih žrtev rudniške katastrofe v Šleziji bo znašalo 192 — Reševalna dela so morali ustaviti in prepustiti vseh 70 še nerešenih rudarjev njihovi usodi —

Vratislava, 11. julija. Kakor se je bilo bati je zahtevala rudniška katastrofa v neurodskem revirju

ogromno število smrtnih žrtev

Do včeraj ob 10. zvečer so spravili iz zasutih rovov

92 mrtvih in skupno 49 težko ranjenih rudarjev, izmed katerih pa se jih 30 v bolnicu zaradi zatrupljenja s plinom bori s smrto. Okrog 70 rudarjev je še vedno zasutih v glavnem rovu, do katerega reševalno moštvo doslej še ni moglo prodreti.

Iz rova uhajajo namreč še vedno take množine strupenih plinov, da je reševanje nemogče. Izbruh plina je tako silen, da trga reševalnemu moštvu maske z obrazom, tako da se je

pri reševanju 6 rudarjev smrtno ponesrečilo

in tako še povišalo število žrtev. Sinoč so morali zopet popolnoma ustaviti reševalna dela,

ker so se vse naprave za odvajanje plinov in dovajanje svežega zraka izkazale za preslabе. Na to, da bi rešili doslej še zasutih 70 rudarjev žive, niti misli. Tudi svojci pogrešanih rudarjev so se že udali v usodo in prispevajo pogrešance k mrtvimi. Po dosedanjem stanju reševalnih del je torej zahtevala grozna katastrofa skupno 162 mrtvih in 49 težko ranjenih, izmed katerih pa bo po mnenju zdravnikov kakih 30 podleglo poškodbam, tako da bi se

število smrtnih žrtev povisalo na 192.

Med rudarji vladata groza in obup. V Kurtovem rovu, kjer se je pripetila katastrofa, so bile v zadnjem času eks-

Madžari zahtevajo zopetno uvedbo vojaške obveznosti

Značilne izjave vojnega ministra Gömbösa — Uvedba stalne vojske naj bi razbremenila državni proračun

Budimpešta, 11. julija. Honvedski minister Gömbösi je potrdil pred zastopniki tiskovne konference, ki je izšel v pariškem »Echo de Paris« in v katerem je minister izrazil nado, da bodo veleslo zopet dovolile Madžarski, da uvede splošno vojaško obveznost. Minister je izjavil, da si madžarska vlada v smislu svoječasnih sklepov poslanke zbornice prizadeva, da bi izvedla splošno vojaško obveznost, ker najeta armada de

35.000 mož.

n i v skladu s tradicijami madžarskega naroda in bi splošna vojaška obveznost razen tega za večji znesek razbremenila državni proračun. Rešitev tega vprašanja ne zavisi seveda samo od Madžarske, toda če bi veleslo pristale na popotno uvedbo splošne vojaške dolžnosti, bi se Madžarska obvezala, da tudi v bodoče ne bi prekorčila dosedanjega številčnega stanja armada.

Kakšna bo letina?

Beograd, 11. julija. Predsednik udruzevna izvoznikov Milivoj Sićarević, direktor Jadransko podunavne banke, je izjavil na vprašanje novinarjev o letosnji letini na slednje:

Pričakovanja o letosnji žetvi so ugodna. Žetev ne bo po količini tako velika kar kar lani, toda kvaliteta zlasti pšenice bo mnogo boljša. Lani je znašala žetev pšenice okoli 26 milijonov met. stotov, letos pa bo za 25 % manjša in bo znašala torej okoli 20 milijonov met. stotov. Koruza je sedaj na polju dobra, toda neobičajno velika vročina zadnjih dni je izzvala gotovo skrb v gospodarskih krogih ter so cene poskušile za približno 20 Din pri 100 kg. Signal za porast cen je dala budimpeštska terminska borsa. Poslednje dni je bilo nekoliko dežja, kar je preprečilo nadaljnjo naraščanje cen. Za koruzo bo potreben izdaten dež ob koncu meseca. Ako bo prišlo do dežja, bo pridelek dober. Izgledi za prodajo pšenice niso ugodni. Nemčija in Avstrija skoro onemogočata uvoz pšenice z barikadami pretirano visokih uvoznih carin. Za pšenico ima še gotov interes češkoslovaška. Za njo se bodo zanimali trgi Italije in Grčije. Po vseh iz Italije bodo tamkaj potrebovali okoli 20 milijonov met. stotov pšenice, ker bo njihov pridelek za 40 % manjši. Tudi v Grčiji bo pridelek manjši in bo zato morala uvesti večjo količino pšenice. Obe državi moremo začeti, ostane pa bo šel preko Braille v zapadne dežele. Koruza ima dobro ceno, ki je vedno v naraščanju. Naša nacionalna parobrodna društva so že napravila najširše koncesije naši izvozni trgovini. Pričakujemo, se tudi korekture v železniških tarifah, ker znašajo mnoge relacije prevoza do meje 30 do 60 % vrednosti blaga. To ne more ostati. Redukcija prevoza žita za izvoz mora nastopiti v vsej amfere, zlasti v relaciji proti Italiji, ker bi drugače lahko izgubili trgov. Boriti se moramo z madžarsko konkurenco, ki uživa vse tarifne ugodnosti. Isto se mora storiti za prevoz proti Gjeuglijiju, da bi si mogla banatska pšenica osvojiti solunski trg.

Skupni pogreb žrtev

Lastništvo rudnika se temu predlogu upira in grozi, da bo v tem primeru moralno odpustiti več tisoč delavcev.

Pred bolnico, kjer leže rešeni rudarji, se zbirajo noč in dan ogromne množice rudarjev in svojcev ponesrečenih, neznstrupljivih čakajoč poročil o usodi ranjencev in pogrešancev. Ker nudijo tako ranjeni kakor trupla smrtno po nesrečenih rudarjev

grozen pogled,

ne puste rudarjev in svojcev k njim. Le najblžnjim sorodnikom je dovoljeno, da posečajo ranjence in da se poslovje od rankinj. Trupla smrtno ponesrečenih rudarjev spravljajo iz rovov samo ponocni ter jih polože takoj v krste in odpeljejo na pokopališče.

Skupni pogreb žrtev

se bo vršil danes popoldne. Udeležile se ga bodo deputacije vseh številskih rudniških revirjev.

Povišanje bolgarskih carin

Atene, 11. julija. AA. Gospodarski in politični krogi so iznenadeni nad zadnjim zakonom, ki ga je sprejelo bolgarsko sovjetno in ki so z njim značno zvišane carine za uvoz grškega blaga na Bolgarsko. Ta zakon ni na mestu, ker obstaja med Grčijo in Bolgarsko začasna trgovinska pogodba, zlasti pa zato ne, ker znaša uvoz bolgarskega blaga v Grčijo 300 milijonov drahm, uvoz grškega blaga na Bolgarsko pa komaj 25 milijonov. Polslužbeno glasilo »Hestia« kritizira postopanje Bolgarske in veli, da razmislajo službeni krogi ministrstva za zunanje zadeve o odgovedi trgovinske pogodbe med Grčijo in Bolgarsko. Ta sklep bo odgovor na ravnanje Bolgarske in bo stopil v veljavo že v prihodnjih dneh. Istega mnenja je grški minister za zunanje zadeve Mihalakopoulos, ki pravkar proučuje to vprašanje.

Zupan obdolžen požiga

Atena, 11. julija. AA. Zanimiv pripetljaj je zadev načelnika misljungske občine, ki je bil aritetan v trenutku, ko je hotel odpotovati na mednarodni kongres občinskih zastopnikov kot delegat Grčije. Oblastvo ga sumi, da je zanetil ogenj v občinski hiši. Ta incident bo po vsej prilici mirno poravnан, ker uživa prizadeti načelnik občine spoštovanje po vsej Grčiji.

Kdo je kriv nesreče „Karagjorgja“?

Mednarodni predpisi o trčenju dveh ladij na morju — Položaj ranjencev v Zadru — Potek preiskave

Sušak, 11. julija. Italijanski parnik

Francesco Morosini, ki je zavolil v Pašmanski prelivu v našega »Karagjorgja«, se je z njim srečaval vsak teden, ker sta oba vzdrevala svojo redno progo ob dalmatinski obali. Oba parnika sta bila s svojimi lučmi vidljiva najmanj 20 km daleč. Srečanje v Pašmanski ožini nikakor ni bilo priporočljivo glede na brzino obeh parnikov, čeprav ni bilo prepovedano. Zaradi to je Morosini pluti počasnejše ali pa vsaj počakati, da bi »Karagjorgjev« prišel iz ožine. Morosini je imel na svoji desni strani dovolj prostora in bi bilo prepovedano izhod »Karagjorgjev« iz ožine, ker je imel ta parnik na svoji desni strani samo hrib in plitvino. Po pomorskih pravilih mora vsak parnik pluti pri srečanju na desni strani tako, da kaže na drugi drugemu sa mo reče luč, ki jo imata na lev strani. Morosini tega ni storil. Nehote se pojavitvijo sproščanje, zakaj so bili na polvremenskem mostu »Morosinij« v času katastrofe kapitan in dva njegova oficirja in zakaj je poveljnik »Morosinij« dajal povod kapitanu Prodanu, poveljniku »Karagjorgjev«, da se je prej ponovno pritoževal, da mu »Morosinij« pri srečevanju onemogoča prost po pot.

Zagreb, 11. julija. V Jugoslovenskem Lloydje objavlja strokovnjak za pomorsko pravo in docent na zagrebškem vseučilišču dr. Julij Mogar članek, v katerem navaja, po katerih zakonskih ustanovah se bo obravnaval slučaj »Karagjorgjev«. Istočasno objavlja tudi »Jutarnji list« razna pojasnila dr. Mogana o tem slučaju. Ako gre za trivod italijanskega parnika, kakor se splošno misli, bo morala vsekakor družba, ki je njegova lastnica, povrniti vso nastalo škodo. O trčenju na morju obstoji posebna mednarodna konvencija, sklenjena 23. septembra 1910. v Bruslju, ki sta jo podpisala poleg drugih držav tudi Italija ter Avstro-Ogrska, ki je veljavna tudi za nas. Ta konvencija ureja odnosje, kadar gre za trčenje dveh ladij različne narodnosti ter razlikuje štiri vrste slučajev trčenja in sicer slednje, dvomljive, povzročenega od ene ladje in povzročenega po skupni krividi.

Ako je trčenje slučajno in ako je nastalo vselej više sile, tripi škodo oni, ki ga je doletelo. V dvomljivih slučajih nosi škodo oni, ki ga je doletela. Ako je nesrečo zakrivila

enamizd ladij, nosi škodo povzročitelj, kar odgovarja splošnemu načelu državljanskega zakona, da je vsakodobno odgovoren za škodo, ki jo je povzročil. Krivda se mora seveda dokazati. Preden izreče sodnik, da je kdo zakrivil trčenje ladji, se mora izvesti poln dokaz, ker so posledice ogromne. Povrnilo škodo je navadno veliko, proti kapitani in posadki pa se uvede disciplinarno postopanje, ako že ne kazensko, kar ima običajno za posledico izgubo kapitanskega ploma. V slučaju obojestranske krvide, je vsaka ladja odgovorna za škodo sorazmerno glede na lastno krovno krivido ter ima sodnik določiti, koliko škodo mora vsaka ladja povrniti. Če se razmerje ne more ugotoviti, se deli škoda na polovico.

Konvencija ne rešuje vprašanja, katero sodišče je pristojno za posamezne spore, in se pristojnost ravna po splošnih zakonih. Ako ima toženec v naši državi podružnico ali agencijo ali kako imetje, je pristojno za odškodninsko pravdo naše sodišče, na česar področje se zastopstvo ali imetje nahaja.

Sušak, 11. julija. Po poročilu našega konzula v Zadru Stanuja Simića, je stanje ranjencev s »Karagjorgjev«, ki se nahaja v zadarski bolnici, naslednje:

Kaš

Celjski nameščenci za nedeljski počitek

Vse, kar ukrenejo zasebni nameščenci v borbi za nedeljski počitek, mora biti legalno

Celje, 10. julija.

Snoči sta sklical Zveza privatnih naščencev Jugoslavije in Pomočniški zbor pri Gremiju trgovcev v Celju sestanek svojih članov v vse spodnje restavracijske prostore v Narodnem domu. Sestanek, ki je bil zelo dobro obiskan, je otvoril ob 21. in ga vodil predsednik pomočniškega zabora, g. Pirovč. Dnevnih red je obsegal predsednikovo poročilo o zgodovini borbe za pravice privatnega naščenstva in o akcijah proti podaljšanju delovnega časa ter ukinitvi nedeljskega počinka, dalle poročilo podveznega predsednika g. Petetana iz Maribora in slučajnosti. Predsednik je toplo pozdravil vse navzoče, zlasti zastopnike vseh listov, na katere se s posebnim zaupanjem obračajo zasebni nameščenci za podporo, nato pa je izvajal v glavnem sledeče:

Znano je razmerje, ki je nastalo v Celju po 1. juniju, ko je stopila v veljavo nova banska naredba o odpiranju in zapiranju trgovskih in obrtnih obratovalnic, ki se Celje izjemoma dovoljuje tudi obratovanje ob nedeljah od 8. do 10. določne. S tem pa seveda ni bilo rečeno, da celjski trgovci morajo imeti trgovine odprtne tudi v nedeljah. Nameščenci so poslali svoječasno k banu v Ljubljano depacijo, ki je pojasnila novo nastali položaj in izročila banu resolucijo glede spôstovanja nedeljskega počinka, nakar je bilo zagotovljeno, da se delovni čas ne bo podaljšal. Že pred 13. leti je bilo ukinjeno nedeljsko delo v celjskih trgovinah in radi tega je bil gremij naprošen, naj vzdrži stanje in naj ne uvaja nedeljskega dela, zlasti ker zahteva nedeljsko obratovanje samo par članov gremijalnega načelstva, dokim je 90% celjskih trgovcev, med njimi celo nekaj odbornikov gremija, za neokrnjen nedeljski počitek. Ponovno deputacijo, ki je obiskala pozneje bansko upravo v Ljubljani, je v odstotnosti bana sprejel načelnik trgovinskega oddelka dr. Marn, ki je svetoval, naj skušajo nameščenci stopiti v čim tesnejši stike s svojimi delodajalcji in na ta način dobiti vpliv na gremija, da bi skrčil delovni čas. To se zaenkrat glede pridobitive omenjenega vpliva nameščencem ni posrečilo, dasiravno imajo 90% šefov na svoji strani. Zasebne nameščence je z vso solidarnostjo podprlo v borbi za nedeljski počitek in zimeri delovni čas tudi vse državno nameščenstvo v Celju. Zdaj je odvisno edino le od gremija, da izda kratko izjavlo, s katero soglaša z zopetno uvedbo nedeljskega počinka in vseh nesoglasij bi bilo konec. Nameščenci se zaradi težke celotenske in povrhu še nedeljske zaposlitve

nakar več ne morejo udejstvovati v raznih nacionalnih, kulturnih in sportnih društvi. Zato grozi vsemu javnemu življenu v Celju in okolici neizogibna smrt, ker ttorio večino članstva in vodilnih funkcionarjev v celjskih društvenih ravno zasebeni nameščenci. V zadnjem času se je zgodovalo, da je postal no 400 celjskih trgovskih nameščencev v svojih starih pravicah popolnoma brezpravnih. Tudi zdravstveni razlogi se morajo upoštevati. Nameščenec, ki se po celotenskem naporenem delu v nedeljo ne more odpocuti, ne bo dolgo ostal zdrav in čil delavec svojega šefa. Tudi samoizobrazbi in čitanju knjig se bo moral odreči. Z uvedbo nedeljskega dela se kupna moč prebivalstva gotovo ne bo prav nič dvignila. Z željo, da bi upravičene zahteve zasebenih nameščencev ne naletete na gluhu ušesu pri gremijalnem načelstvu, je predsednik zaključil svoja izvajanja in podal besedno drugemu govorniku g. Petetanu.

Ta je v daljšem govoru podal celjskim zasebenim nameščencem celo vrsto nasvetov, kako naj se z legalnimi in treno premišljenimi sredstvi spustijo v obrambo svojih starih pravic in v doseg v urstvitev Celja in okolice v vrsto Ljubljane, Maribora, Kranja in drugih mest, kjer ne poznajo nedeljskega dela. Nameščenci tudi ne smejo pozabiti, da jih v njihovi borbi za pravico in človečansko stvar podpira vsa javnost z večino trgovcev vred. Vedno pa morajo biti vsi koraki, ki so že bili in še bodo storjeni v dosegu teh ciljev, odkriti in, na legalni podlagi. Solidaren in treno preniščen nastop nameščencev bo gotovo rodil zdrav in lep sad.

Nato je g. Petetan izjavil: V Ženevi se je te dni vršila konferenca Mednarodnega urada dela. Sklenjena je bila konvencija, ki v prvi vrsti poleg drugih važnih dolob vsebuje določbo o splošno enakem delovnem času, ki ne sme trajati dnevnega nad osmih ur in tedensko ne nad 48 ur. Izposlovati bo treba, da bo tudi naša država konvenco takoj po prejemu v vsem obsegu ratificira. Končno pa naj bi se že zdaj pripravil ves material za rešitev najvitalnejšega vprašanja vseh nameščencev, t. i. kolektivne pogodbe. Najbrže bo rešitev dosegljiva z mirnim, sporazumnim dogovorom med nameščenci in delodajalcji.

Na predlog g. Petetana niso bile sprejeti nobene nadaljnje resolucije in so načrtovali s svojimi delodajalcji in na ta način dobiti vpliv na gremija, da bi skrčil delovni čas. To se zaenkrat glede pridobitive omenjenega vpliva nameščencem ni posrečilo, dasiravno imajo 90% šefov na svoji strani. Zasebne nameščence je z vso solidarnostjo podprlo v borbi za nedeljski počitek in zimeri delovni čas tudi vse državno nameščenstvo v Celju. Zdaj je odvisno edino le od gremija, da izda kratko izjavlo, s katero soglaša z zopetno uvedbo nedeljskega počinka in vseh nesoglasij bi bilo konec. Nameščenci se zaradi težke celotenske in povrhu še nedeljske zaposlitve

Načrtovali sta pa tudi pogrešanje brata Karlja in Pavel Luckmann.

Bratoma in reševalcem in sploh nikomur ni bilo znano, kje leži »Matterhorn«. Vedeli so samo, da je odšel Luckmann v hrib, ki leže med Križem in Škratlico. Zarato je bilo iskanje zelo težavno in se je moralna ekspedicija deliti. Albin Čop, Freth, Bitenc, Pavlin in Luckmannova brata so odšli v Vrata, da bi poizvedeli kaj o njegovi usodi v Aljaževem domu. Tam pa se ni oglasti. Zato so odšli v nedeljo zjutraj proti Škratlici na tako zvan Glavico, rob med Škratlico in Roglico, ki je zelo podoben Matterhornu. V treh skupinah so preiskali vse dovske Dolke, Boški Križ, snežnišče pod Štajernom, Roglico, Škratlico itd. Popoldne so se vrnili brez uspeha. Jože Čop in Miha Potocnik sta pa odšli v Martuljek, kjer sta bivakirala, potem sta pa krenila skozi tako zvan amfiteater za Široko pečjo na Križ, iskala sta v tamnošni okolici z daljnogledi ter izstopili v grapi, kjer vodi k lovcu križi v Vrata. Misila sta namreč, da je ošel Luckmann v hrib iz lovskih koc. Tam se je namreč res mudil.

Zvečer je prišla ekspedicija skupno v Aljažev dom in sklenili so druga dne, to je v ponedeljek, preiskati nižje lego pod Pečmi, Rokava, Kališča in Brinove glave do Peričnika. Freth in Karl Luckmann sta odšli po Rokavi in Kališču, Albin Čop in Bitenc pod Brinovo glavo do Peričnika, Jože Čop, Pavel Luckmann in Potocnik pa od Mihtarjevega rovta skozi grape na Jezero.

Jože Čop, Pavel Luckmann in Miha Potocnik so šli po grapi na Jezero in se pod »Matterhornom« ločili. Čop je krenil levo pod stenami Kališča, Miha Potocnik desno pod stenami Splevle, Pavle Luckmann pa je šel po sredi. Na sredji poti je Pavel Luckmann opazil skalnato vottino, pred katero so bile razobešene nogavice, v jamo si pa ni upal. Pokljal je Potocnika in ta je pogledal v vottino, pa ni opazil nikogar. Prisel je še Čop in nato so vsi trije preiskali vottino. Na tleh sta ležali obe oedeji, pod voglavjem je bil zravnal Luckmannov jopič, na skali pri zglavju pa je visel pet parov nogavic, par robev in dežni plasti. Tam blizu je bila tudi steklenica, v kateri je bilo še nekaj komposta, dalje so ležale tam kopalone hlačice, papirnat vrečica z limonami in subini hrušami. Pred vhodom je bila na kamen prikapanata do polovice donegle svedca.

Iz vsega tega so reševalci sklepali, da je Luckmann prebil samo eno, kvečjemu dve noči v vottini. Njegovo perilo je bilo še mokro. V steklenici je bilo še nekaj komposta in čudno je tudi, da se ni detaknil suhih hrušk, čeprav je imel samo malo provijanta s seboj.

Ekspedicija je mnenja, da je Luckmann izginil v nedeljo ali v ponedeljek in da se ni več vrnil. Eno je gotovo: poneščel se je smrtno kje v robeh okrog Jezera ali pa je izgubil življenje na kak drug način. Morda ga je pičila kača ali mu je postalo slablo, pa je strmolagbil v prepad. Popolnoma izključeno je, da bi zašel na italijansko stran. Na mejo se pride od tamle čez Rokav in Škratlico, je pa to skrajno težka plezalna tura, ki zahteva dob-

glež tež igro. Po mojem mnenju bi bili danes lahko dosegli najmanj rezultat 10:3. Seveda so to še začetničke napake, upati pa je, da se bo moštvo sčasoma izpopolnilo. Izostane naj tudi nepotrebno faulanje.

Pričnati moram, da ste v skokih mnogo pred nami in da bi bil n. pr. vaš junior Zihel nedvomno madžarski državni prvak. To je seveda v zvezi s telovadbo, ki je skakanem potrebna.

Madžari ostanejo samo še danes v Ljubljani, potem se pa vrnejo v Budimpešto.

Pri zdravniku.

— Gospod doktor, po cele noči ne zatisnem oči.

— Kaj či bi pili kamelčni čaj, preden greste spat?

— Saj ga pijem.

— Torej ga pa ni treba piti.

Naročajte

„Našo dobo“

Wolfa Luckmanna še niso našli

Poročilo o požrtvovanem prizadevanju prve rešilne ekspedicije — Druga ekspedicija

Ljubljana, 11. julija.

O pogrešanem visokošolcu Wolfu Luckmannu, ki se je izgubil v triglavskem pogorju, še ni nobenega sledu. Rešilna ekspedicija, ki jo je organiziralo SPD, je sicer našla kraj, kjer je Luckmann nazadnje prenovil, toda o njem ni bilo duha ne slaha. Ekspedicija se je vrnila praznih rok, včeraj dopoldne pa je odšla znova v Triglavsko pogorje. O iskanju pogrešanega Wolfa Luckmannja je prejelo SPD iz Mojstrane naslednje poročilo:

Dne 28. julija je odšel Wolf Luckmann, kartograf na ljubljanskem univerzitetu in slušatelj filozofske facultete, v Vrata z namerom prebiti nekaj dni v gorah. Hotel je delal ture ter obenem fotografirati okolico Dovškega križa in Rokava. S seboj je imel dve volnjeni oedeji, ker je hotel prenočeval na prostem, dežni plasti, velik fotografiski aparat s 38 ploščami, ki je last ljubljanske univerze, nekaj perila ter malo zaloge previdnega.

V soboto, na Vidov dan, so ga videli zadnjih pri ivški koti v Vratih, kjer je popolno malo mleka in odšel naprej po grapi na Jezero (kotel med Kališčem, Rokavom, Otarjem, Križem in Splevlo), kjer je že od lani poznal skalnato vottino, zelo pripravno za bivakiranje. Bil je zelo nadušen za ta skoro še neznani predel Julijskih Alp, kamor sicer zahajajo le pastirji in loveci. Zarjaval je, da je tam skalnat rob (loveci ga imenujejo skala), ki se vidi iz doline in jezer na Frgom in ki je zelo podoben Matterhornu.

Luckmann je doma povedal, da se bo vrnil v sredo 2. julija, načrtoval pa je včeraj donov. Ker ga pa le ni bilo, so domači počakali še po petka, v soboto se je pa organizirala rešilna ekspedicija, ki je odšla v Vrata. Ekspedicijo so tvorili Jože Čop, Albin Čop, Matevž Freth, Aleksander Bitenc, Pavlin iz Radovljice in Miha Potocnik, sodelovala sta pa tudi pogrešanje brata Karlja in Pavel Luckmann.

Bratoma in reševalcem in sploh nikomur ni bilo znano, kje leži »Matterhorn«. Vedeli so samo, da je odšel Luckmann v hrib, ki leže med Križem in Škratlico. Zarato je bilo iskanje zelo težavno in se je moralna ekspedicija deliti. Albin Čop, Freth, Bitenc, Pavlin in Luckmannova brata so odšli v Vrata, da bi poizvedeli kaj o njegovi usodi v Aljaževem domu. Tam pa se ni oglasti. Zato so odšli v nedeljo zjutraj proti Škratlici na tako zvan Glavico, rob med Škratlico in Roglico, ki je zelo podoben Matterhornu. V treh skupinah so preiskali vse dovske Dolke, Boški Križ, snežnišče pod Štajernom, Roglico, Škratlico itd. Popoldne so se vrnili brez uspeha. Jože Čop in Miha Potocnik sta pa odšli v Martuljek, kjer sta bivakirala, potem sta pa krenila skozi tako zvan amfiteater za Široko pečjo na Križ, iskala sta v tamnošni okolici z daljnogledi ter izstopili v grapi, kjer vodi k lovcu križi v Vrata. Misila sta namreč, da je ošel Luckmann v hrib iz lovskih koc. Tam se je namreč res mudil.

Zvečer je prišla ekspedicija skupno v Aljažev dom in sklenili so druga dne, to je v ponedeljek, preiskati nižje lego pod Pečmi, Rokava, Kališča in Brinove glave do Peričnika. Freth in Karl Luckmann sta odšli po Rokavi in Kališču, Albin Čop in Bitenc pod Brinovo glavo do Peričnika, Jože Čop, Pavel Luckmann in Potocnik pa od Mihtarjevega rovta skozi grape na Jezero.

Jože Čop, Pavel Luckmann in Miha Potocnik so šli po grapi na Jezero in se pod »Matterhornom« ločili. Čop je krenil levo pod stenami Kališča, Miha Potocnik desno pod stenami Splevle, Pavle Luckmann pa je šel po sredi. Na sredji poti je Pavel Luckmann opazil skalnato vottino, pred katero so bile razobešene nogavice, v jamo si pa ni upal. Pokljal je Potocnika in ta je pogledal v vottino, pa ni opazil nikogar. Prisel je še Čop in nato so vsi trije preiskali vottino. Na tleh sta ležali obe oedeji, pod voglavjem je bil zravnal Luckmannov jopič, na skali pri zglavju pa je visel pet parov nogavic, par robev in dežni plasti. Tam blizu je bila tudi steklenica, v kateri je bilo še nekaj komposta, dalje so ležale tam kopalone hlačice, papirnat vrečica z limonami in subini hrušami. Pred vhodom je bila na kamen prikapanata do polovice donegle svedca.

Iz vsega tega so reševalci sklepali, da je Luckmann prebil samo eno, kvečjemu dve noči v vottini. Njegovo perilo je bilo še mokro. V steklenici je bilo še nekaj komposta in čudno je tudi, da se ni detaknil suhih hrušk, čeprav je imel samo malo provijanta s seboj.

Ekspedicija je mnenja, da je Luckmann izginil v nedeljo ali v ponedeljek in da se ni več vrnil. Eno je gotovo: poneščel se je smrtno kje v robeh okrog Jezera ali pa je izgubil življenje na kak drug način. Morda ga je pičila kača ali mu je postalo slablo, pa je strmolagbil v prepad. Popolnoma izključeno je, da bi zašel na italijansko stran. Na mejo se pride od tamle čez Rokav in Škratlico, je pa to skrajno težka plezalna tura, ki zahteva dob-

glež tež igro. Po mojem mnenju bi bili danes lahko dosegli najmanj rezultat 10:3. Seveda so to še začetničke napake, upati pa je, da se bo moštvo sčasoma izpopolnilo. Izostane naj tudi nepotrebno faulanje.

Pri zdravniku.

— Gospod doktor, po cele noči ne zatisnem oči.

— Kaj či bi pili kamelčni čaj, preden greste spat?

— Saj ga pijem.

— Torej ga pa ni treba piti.

za to preganajo kose kakor pri nas mačke, rajnevarne sovražnice ptic.

Nobena žival nas pa v parku tako ne razveseljuje kakor nagajivka veverica. Res je opica naših gozdov ta ljubka, vedno vesela živalica. In kako so postale krotke po parkih, da jih lahko opazujemo ure in ure. Posebno na gradu jih je dosti, došti je pa po drevjem tudi mrtvih mladih tičkov. Veverice niso tako nedolžne, kakor splošno sodimo, pač so pa po počasne tatici delikatnih jačjih in neusmiljene morilke mladičev. Na gradu so jih opazovali in se prepričali, kako krvolčno so to male hinavke. V enem dnevu je ljubitelji ptic našli blizu 20 zadnjih letih in iz gnez pomenih tičkov.

Upravitelj mestnih nasadov je uvedel najstrožjo preiskavo, ki je nepobitno dokazala, da so neštetih roparskih umorov krije veverice. Pravica je pravica in pravčni sodnik g. Lap je podpisal smrtno obsodbo. Maisikatera bo brez milosti ustreljena, še več jih bo pa pobegnilo in nas še dolje zavabalo s svojimi telovadnimi umetnostmi.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Petek

Dnevne vesti

— Vrbaska banovina za spomenik kralju Petru. Vrbaski bar Milosavljević je odredil, da bo prispeval banovina za spomenik kralju Petru v Banjaluki 100.000 dinarjev. Banjaluška občina je pa določila prostor, kjer bo spomenik stal. Kakor smo že poročali, postavi tudi Ljubljana, odnosno dravska banovina kralju Petru spomenik, ki bo po sklepnu odboru odkrit prihodnje leto avgusta, ob 11letnici smrti velikega pokonika. Ljubljana ni v tako srečnem položaju, da bi mogla postaviti kralju Petru monumentalen spomenik, kakor ga postavi Beograd, Zagreb in Banjaluka in kakor so ga postavila že nekatera druga mesta, vendar se pa moramo potruditi, da se po svojih najboljih močeh oddolžimo spominu našega kralja — Osvoboditelja. Odbor je nabalil doseg okrog 300.000 dinarjev in vse to so dali naši mali ljudje. Prispevki za spomenik kralju Petru v Ljubljani pa še ni od bancvine, ljubljanske občine, velikim industrijskim podjetij, bank, premožnih zasebnikov itd. Trdno smo prepričani, da bodo pokazali svoje ljubezen in spoštovanje do manov velikega kralja tudi ti krog, zlasti zdaj, ko je akcija zaključena in ko je že definitivno skleneno, da bo spomenik kralju Petru v Ljubljani postavljen prihodnje leto v avgustu.

— Promocije. Jutri bodo promovirani na univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani za doktorje prava absolvirani pravniki gg. Tone Zupančič z Iga pri Ljubljani, Joža Logor iz Kranja in Mia Frisan iz Ljubljane. Čestitamo!

— Diplomiral je tudi na dunajski tehnični za inženierijo elektrotehnike g. Anton Bašec, sin znane ljubljanskega vrnarija g. Antona Bašca. Čestitamo!

— Za nove univerze. Na juridični fakulteti univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani je razpisano mesto docenta za javno pravo. Prošnje je treba vložiti do 30. septembra.

— Iz »Službenih Novin.« >Službene Novine« št. 153 z dne 9. t. m. objavljajo zakon o berenski konvenciji za zaščito književnih in umetniških del, popravljeni in dopolnjeni v Berlinu 9. novembra 1908 z dopolnilnim protokolom, podpisanim v Berlinu 20. marca 1914, kakor tudi o berenski konvenciji za zaščito književnih in umetniških del, popravljeni in dopolnjeni v Rimu 2. junija 1928.

— Natačaj za sprejem učencev v obrtno železniško šolo. V obrtno železniško šolo pri železniških delavnicih v Nišu bo sprejetih 1. septembra do 50 učencev, ki se bodo učili vseh v obrtno stroku spadajočih del. Šola bo trajala 4 leta, pouč bo teoretičen in praktičen. Po teoretičnem in praktičnem izpitu dobe učencil potrdilo o dovršeni železniški obrtni šoli.

— Številni gostov v Rogaske Slatini. Iz zdravstvene statistike, ki jo izdaja Rogaska Slatina, je razvidno, da je od 16. do 31. junija posjetilo to priljubljeno letovišče 642 gostov. Vseh gostov je bilo letos v Rogaske Slatini 2124. Največ je Madžarov in Zagrebčanov, katerim sledi po številu Ljubljanci, Ljubljanci i. t. d.

— Smrtna kosa med ameriškimi Slovenci. V Detroitu je umrl Janez Klobučar, sin trgovca iz Calumeta. 13. junija je v Calumetu umrl Miha Pavlin, star 53 let. Pokojni je že del časa bolehal. Zapustil je ženo in pet otrok. V kraju Ely, država Minnesota, je v maju umrl Janez Jerič. Pokojni je bil dom iz vasi Možinje pri Cerklih na Gorenjskem. Zapustil je ženo in štiri otroke.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblano in deževno vreme. Snoči ob 21.01 je bila polna luna in zato se je batiti, da bomo imeli nekaj časa slabu vremena. Sicer so nam pa tudi vremenski preroki napovedali za julij in avgust deževje. Včeraj je bilo po vseh krajinah naše države boli ali manj oblano. Naivša temperatura je znašala v Splitu 31, v Zagrebu, Beogradu in Skoplju 27, v Sarajevu 26, v Ljubljani 25, v Mariboru 24.2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 757.7 mm, temperatura je znašala 16 stopinj.

— Še o zločinu v Praprotnem pri Radecah. Poročali smo, da so našli v torek dopoldne v Savi v Praprotnem pri Radecah mrtvega železniškega uslužbenca Franceta Mavca, ki je bil zavratno umorjen. V sedanji popoldne je bila obdukcija trupla nesrečnega Mavca. Zdravniška komisija je na glavi ugotovila težke, a ne smrtno poškodbe, zadane s steklenico, ne pa z nožem. Morilec je težko pošodovanega Mavca zavlekel k Savi in ga vrgel v vodo, kjer je utonil. Pogreb ubitega Mavca je bil včeraj. Orožniki pozvadujajo za zločincem, vendar, kakor nam poročajo, do sedaj še niso nikogar aretirali.

— Toča povzročila ogromno škodo. Po uradnih podatkih znaša škoda, ki jo je povzročila toča v Sisku in okolici milijon dinarjev. Vasi Selo, Grede, Dužica, Stupna in Jazlenika so najbolj prizadete. Površina učenih posevkov znaša okoli 1800 katastralnih orakov. Občinski uradi prizadetih vasi so napravili skupno prošnjo, da se prebitavstvu letos davki znižajo.

— Slovenec utonil pri kopanju na Lapadu. Zagrebške »Novosti« poročajo, da je na Lapadu pri Dubrovniku utonil kuhančniški hotel »Lapade«, 25letni Franjo Lockner, rodom iz Slovenije. Skočil je s čolna v vodo, takoj nato pa se je pojavit na površju in s slabotnim glasom zaklical na pomoč. Še predno so mu priskočili na pomoč, je izginil pod vodo. Niegovega trupla še niso našli. Zdi se, da ga je v vodi prijet krč, ni pa tudi izključeno, da ga je zadele srčna kraka.

— Velik požar v Slovenski Bistrici. V Vrhlogu pri Slovenski Bistrici je izbruhnil v hiši posestnika Bratiča velik požar, ki se je naglo razširil tudi na sosedna poslopja. Zgoreli so tri hiše, več gospodarskih poslopja, skedenj v hlevov. Trije posestniki so ostali brez krova. Škoda znaša okoli 400.000 Din.

— Samomori. V Dubrovniku si je končal živiljenje mesar Jovan Popović. Skočil je v vodnjak in utonil. Vzrok samomora so bile rodbinske razmere in smola pri kupčijah. — V Trebinju se je obesil pošt-

ni uradnik Risto Kojević. Vzrok samomora ni znani. Mož je bil zadnje dni precej potri in zamišljen. Našla ga je obesenega lastna žena v hlevu. Naglo je prerezala vrv, toda mož je bil že mrtev.

Iz Ljubljane

— IJ. državna realna gimnazija v luči statistike. Ravnatelstvo IJ. državne realne gimnazije v Ljubljani je izdalo Izvestje za šolska leta 1918-19 do 1929-30, iz katerega posnemamo, da je bilo v Šolskem letu 1929-30 na gimnaziji 397 učencev in 448 učenk. Od teh je bilo novincev 388 učencev in 418 učenk, ponavljalev pa 9 učencev in 30 učenk. Na koncu šolskega leta je ostalo 378 učencev in 434 učenk, ker so se nekateri preselili v druge šole, drugi so izstopili ali pa so bili izključeni, odnosno odpuščeni. Z odličnim uspehom je dovršil poedine razrede 13 učencev in 33 učenk, s prav dobrim 112 učencev in 145 učenk, z dobrim 144 učencev in 136 učenk, kot neizprashani polagajo izpite 2 učenca in 2 učenki, popravni izpit ima 73 učenec in 81 učenk, razred ponavljajo 33 učenec in 37 učenk, pravico do šolanja pa izgubi en učenec. Po narodnosti so bili razdeljeni učenci in učenke takole: Srbov, Hrvatov in Slovencev je bilo 376 učencev in 427 učenk, Čehov in Slovakov 1 učenec in 3 učenki, 4 učenke so bile Nemce, en učenec je pa pripradal nekemu drugemu slovanskemu narodu. Zanimiva je tudi razdelitev učencev in učenek po poklicu staršev. Največ je bilo na gimnaziji sinov in hčerk državnih uradnikov in sicer učencev 150, učenk pa 195; tem sledi trgovci, industrijalci in rentniki (46 in 40), dalmatniki (33 in 37), obrtniki (26 in 20), kmetovalci (30 in 10) itd.

NAJNIZJE CENE

in najnizje zaloge razne kuhinjske posode emajlirane in aluminijaste priporoča tvrdka z železnino

STANKO FLORJANČIČ

Ljubljana

Sv. Petra cesta 35.

Iz Celja

— c Ponočni avtobusni promet na Dobru se bo omagal zaradi pičlega obiska odslej le na nedelje in praznike. Le ob takih dneh bo vozil torel avtobus iz Roča-Slatine zvečer ob 19.55 in iz Celja ob 21.20 na Dobru ter se vratal v Celje ob 22.30. — Avtobus mesta Celje.

— c Ukinitev električnega toka v Celju. Prebivalstvo Celja in okolice se obvešča, da bo v nedeljo 13. julija falska elektrarna ukinila električni tok v Celju in okolici med 6. uro zjutraj in 14. uro popoldne, ker bo popravljala električni daljnovid in čisti transformatorske postaje.

— c Otrok pod vozom. V torek zvečer je povozil kočijaž barona Warsberga petletno hčerko gostilnčarja »Pri posti« Kosenine v Šmartnem ob Paki in jo težko poškodoval. Deklica je na nepojasnjem način prisla pod kolesa kočije in ji je šel voz z vso težo čez trebuh. Otrokev poškodbe so smrtno nevarne.

— c Velika tombola vojnih invalidov v Celju. V nedeljo 13. t. m. popoldne bo na Dečkovem trgu v Celju velika običajna vsakodelna tombola tukalašnjega krajinega podobdobra UV. Tablice za tombolo, ki obsegajo krasne in bogate dobitke, si bo nedvomno nabavil vsak, ki sočutuje z ubogimi žrtvami svetovne vojne.

Iz Laškega

V kopalništvu v Laškem je živahnata zona, tako v toplicah kakor tudi v mestu je polno tujcev. Vidi se, da je Laško še vedno priljubljeno letoviški in zdraviliški kraj. V toplicah so vse sobe že zasedene. Med odličnimi kopalniškimi gosti sta občinski svetnik in podpredsednik mestne hranilnice ljubljanske g. Josip Turk in dr. Fran Tekavčič, odvetnik v Ljubljani.

— OTROŠKE NOGAVICE z "COM KLUČ" Nasboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Sport

— Koturaški savez kraljevine Jugoslavije Triglavski podobor v Ljubljani priede v nedeljo 13. t. m. velike propagandne kolebarske dirke na progi Ljubljana-Jesenice. Dirke so odprte za vse dirkače, člane klubov Koturaškega saveza kraljevine Jugoslavije. Start pri mitnici v Zg. Šiški na državni cesti, za seniorske skupine ob 6.30, za juniorske skupine ob 7. za prvo razredne ob 7.10. Istočasno priede na novo ustanovljena kolesarska sekcija SK Bratstva na Jesenicah prve klubске dirke. Po izvršenih dirkah sprevod po mestu, nato skupni sestank vseh klubov v hotelu Triglav. Popoldne skupni izlet na Bled. Znana prijava danes 11. t. m.

Počitnice.

Zakaj greš na počitnice v tako dolgočasen kraj?

— Ker imam zelo kratek dopust, pa se mi bo zdelo, da je neskončen.

Sličice izpred sodišča

Madžar Grošelj — Zaradi pomote v zapisniku so jo hoteli soditi

Čeprav ima jetniško obliko in ni obrit, vendar se mu vidi, da ni kmečki sin. Sloka postava, neka eleganca kreten, male, ozke roke in fine poteze podolgovatega obraza niso vsakdanje pri zločincih. Na Madžarskem ga je rodila mlada Žirovka in kdo jo je ljubil ter kaj je bil njegov oče, njegov pravni oče, ne vemo. Žirovci niso tako nežni in madžarski kmetje so čokati v stiroglati obrazovi, kaznilnice pa menda na jetniški tudi ne delujejo tako požalnjevalno, saj so ga poslali celo neobritega v sodno dvorano. Epileptik je in nezakonski seveda brez doma. Torej vlačugar in tat po poklicu, kaznan 15 let.

saj je njegov dom kaznilnica, kjer ga nikdo ne preganja in ne zanjuje, zato pa zadovoljno posluša odsodbo na poldrugo leto robije in 3 leta izgube častnih pravic. Čemu bo za častne pravice, ki mu jih še nikdo ni priznal, rabil v kaznilnici?

Rubež napravi človeka iznadljivega. Tudi gospa Ana iz Šiške je imela kredenco v kuhinji in lepe slike po stenah, ampak kredenco je bila le desk zbita policja, ki je mož zopet razbil, predno so prišli rubiti, slike pa niso bile njena last. Tam na zelenem Štajerskem je imela njivico in travnik, ki je nepriznana, zato je prepisala na soproga, kateri je živel v Kazniških dolinah.

Ko je zaradi teh stvari morsala prisjeti, je protokol pisal mlad odvetniški kandidat. Po pravici nju je razložila, da tu užitek nič vreden, ker na njivici zraste strašno koruze, koruze, da še delo ni plačano. Ona je mislila povrediti, da nima od njive nobene koristi, mladi gospod je pa zapisal, da nima nobene užitka. To pa ni res, ker je užitek na pravici zapisana v zemljiški knjigi, in zato se radodarna mati mora zagovarjati zadržati krive prisjeti.

Pred senatom se je razvila prav zanimiva razprava o pomenu besede užitek, hašč in nuc, kjer se je izkazalo, da obtoženki ni znaula besede hašč, niti njen pomen, ker sama pravi hašček. Zapisano je bilo že pravilno, kakor je izpovedala, pa je zapisnik prečrtil v napisil drugače, ker se nista razumela.

Ponosno je oproščena gospa odšla domov, zapisnikar se je prijel za nos, tožnik se je pa obriral pod njim za svojih 1011 Din.

Tudi mala „Tatra“ na Urški gori

Dvocilinderski motor z 12 HP premaga najslabši gorski teren — Prvi osebni avtomobil 1700 m visoko

Ko se je pred tedni vrnil veliki »Tatra«, kakor je podrobnejše poročalo »Jutro«, s svojega zmagovalnega pohoda z Urške gore, se je ravno pred nami pričakovala iz jutranje mogle. Vendar koraj.

Po kratki vožnji smo že pri kapelici, kjer so štiri razpotja od katerih desna strma steza pelje na Urško goro. V vseh arkordih je začel brneti motor, kar v glavo mu ni šlo, da si upamo kaj takega od njega zahtevati. Ko pa je le videl, da ne razumemo nobenega »špasac«, se je vdal v svojo usodo in se je začel počasi pomikati proti Šišerniku.

Težko je šlo! Do skrajnosti je moral napeti vse svojih 12 konjskih sil, kar počake so mu stare kosti, vendar ni popustil in že vozimo proti Šišerniku. Megla iz doline se je vzdigovala in veselo smo mahali proti našemu belemu Celju, ki se je svetil v jutranjem solncu. Pri Šišerniku je počivala cela gruča romarjev, ki so bili namejeni k maši na goro. Čudno so gledali na naš avto in vso je zanimalo.

Cumil je v sebi že večjo moč, kar v svojih mladih dneh in je vidoma razdeval željo, da bi tudi on pripravljen enkrat naškočiti Urško goro — misli si je: saj v avtomobilski vožnji ni več devica, bo že

pridobil avtomobil. Ako pa je zelo najbolj strm. Ako smo prišli do sem, moramo tudi na vrh, je bila naša parola.

Z vso vztrajnostjo smo nadaljevali strmo pot — in avto je gotovo čutil bližajoči se cilj, kajti korajno je rezal po strmi stezi navzgor, brezobjirno je premagal vse težave in zaprake, ki so se mu zoperstavljale in po približno pol urni vožnji, nas je že pozdravljala prijazna cerkvica sv. Ursule... Živo, na vrhu smo... Zapeljmo kar pred turistovski dom, kjer nas je navdušeno z burnim ploskanjem sprejela množica turistov in romarjev, ter čestitana in izpravljana kar ni bilo konec. »Ali vam ni zavrela voda v hladilniku?« nas je izpraševala radovedna gospodinja. »Seveda, pa se kaže — saj smo si med potom kar hrenovali v njejku kuhalic! Škoda, da ni moglo biti res — saj motor je z zrakom hlaen...

Avgustus Muir:

44

Krog zločinov

Roman

Zmajala je z glavo in grof je cpanil, kako so se ji zaikrile oči.

— Blagajno sem izpraznila včeraj, Toni. Toda to priča o vrsti ljudi, ki so se zdaj lotili dela, Možje, ki so umorili Viktorja Hallama in mi ga pustili kar tu na tleh, ne gredo v boj z rokavicami na rokah.

Sorgano je stopil k oknu in pogledal na vrt.

— Nobenih sledov ne vidim na kraju, kjer sva pustila truplo. Misliš sem, da bo na vrtu zdaj že kar mrgolec policaev.

— Na vrtu se ni nič zgodilo, — je dejala Julija Farrova. — Nič posebnega nisem opazila, čeprav sem bila že na vse zgodaj na nogah in sem ves čas pazila.

Sorgan jo je začudeno pogledal, potem je pa pokazal na koticke vrtu za zidom, in vzkliknil: — Tamle sva ga položila — tamle!

— Kaj se je zgodilo? — je vprašala Julija Farrova vsa razburjena.

Tički, s katerimi imate opraviti zdaj, niso neumni, Julija. Truplo Viktora Hallama je izginilo.

»Za določeno ceno«

Profesor Henry Caspian je vstal od svoje pisalne mize in srepo pogledal slugo pred seboj.

— Kdo ste dejali da bi rad govoril z menoj, Maddox? — je vprašal.

— Neka Julija Farrova, gospod.

Čim je izgovoril to ime, se je profesor Caspian zdrznil. Povesil je oči, toda samo za hip.

— Ob devetih zjutraj, Maddox? Čuden čas si je izbrala za obisk. — Njegovemu glasu se je pozhalo, da bi vsiljivo žensko najraje zapoldil.

— Čaka v salonu, gospod. Dejala je, da je zadeva zelo nujna.

Trepalnice profesorjev oči so se zaplele in zakrile srpe oči. Stal je nekaj časa pri pisalni mizi, zatopljen v misli, potem je pa namignil slugi, naj odide.

— Pomenim se z njo. Tako prišem.

Ko so se vrata za slugo zaprla, — je profesor Caspian omahnil v naslanač. Njegove dolge, koščene roke so bile krčevito sklenjene, njegove svetlosne oči so bile uprte v nasprotno steno. To je bil mož diktatorjev zunanjosti, magnetična osebnost, ki je znala držati mnoga zborvanja v napetosti in zanesti tudi v najdolgočasnejši znanstveni problem skoro dramatično živnost. Toda ime Julije Farrove je znatno izpremenilo izraz njegovega obraza v primeri z onim, ki ga je videl sluha. Ustnica je krčevito stiskala roke, da se mu tresle.

Končo je vstal. Slekjal je črn svilečni plastič, v katerem je navadno delal, in oblekzel žametast suknjič, katerega je bil vzel iz omare v kotu. Potem se je vrazilnil in odsel po stopnicah v pritličje, kjer ga je čakala Julija Farrova.

Julija je stala blizu okna. Čim so se vrata odprla, se je obrnila. In nekaj časa sta se s Caspianom srepo gledala.

— Dobro jutro! — je spregovorila prva Julija Farrova. — Govorim s prvo

fesorjem Caspianom? Oprostite, da prihajam tako zgodaj. Toda to je bila edina možnost sestati se z vami, kajti prihodnje dni me ne bo doma — a moga zadeva je važna.

— Izvolite sesti. — Profesorjev glas je bil hladen. — Bojim se, da vaše imena ne poznam, gospodična Farrova, niti zadeve, ki je vas napotila k meni. Imam sicer samo nekaj minut časa, vendar sem vam pa na razpolago.

— Moj poset se tiče Molly Langtonove, gospod profesor. — Julija Farrova očvidno ni nameravala slepomisiti.

— Rada bi osebno govorila z njo. All bi jo mogli za nekaj minut pogrešiti?

Profesor Caspian je stopil počasi k peči in se naslonil s hrbotom na njo.

— Vi ste torej njena priateljica, gospodična Farrova? — je vprašal prijazno.

— Že dolgo. Poznam jo od rojstva. Tudi vi imate nekaj z njo, to mi je znano. Ce se ne motim, ste njen varuh. Sem uganila?

Sledila je mučna tišina. Velične, črne oči Julije Farrove so bile uprte na profesorjev obraz in sledile so tudi najmanjšemu drgetjanju mišic. Mož pri peči se je ozrl na elegantno oblečeno domo, sedečo v naslanjaču pred njim.

— Varuh, gospodična Farrova? Pojasnite mi, kaj mislite s tem.

— Varuh nje in elmbridgskega posestva seveda. — Julija Farrova se je nagnila naprej. — Tako ali drugače bi bila prišla, da se pomenim z vami o Molly Langtonovi. Nenadoma se je preselila, ne da bi komu povedala, zakaj in kam. Včeraj sem vsa presenečena zvedela, da se je preselila k vam.

Profesor Caspian se je nasmehnil.

— Zdi se, da se izredno zanimate za gospodično Langtonovo, je dejal tisto.

— Zakaj bi se pa ne? Bila sem prijateljica njene matere in Molly imam zelo rada. Ste ji že povedali, da je podedovala elmbridgesko posestvo?

Caspian je odkimal z glavo. Ko je spregovoril, je že zopet imel svoj glas v oblasti. — Imam posebne razloge, da ji se nisem povedal. Dejstvo je gospodična Farrova, da so to čudovite komplikacije, s katerimi se zdaj ne morem pečati.

Julij Farrovi se je zdel profesor sumljiv.

— Odvetnik Carbery v Elmbridge je drugi njen varuh, gospod. Ste mu potožili svoje težave?

Profesorju se je zmračil obraz. Odpril je ustja, da bi odgovoril, toda Julija Farrova ga je prehitela.

— Vem, — je dejala sladko, — da Carbery še vedno išče vnučkinjo sira Thomsona Abbotta. Zakaj mu odkrito ne poveste, da ste jo našli in da stanuje pri vas — zaprtia, strogo ločena od sveta?

— To je stvar, ki se tiče samo mena, gospodična Langtonova.

— In njenih prijateljev tudi. Ne pozabite na nje, gospod profesor. Molly Langtonova ima močne prijatelje.

Molly je ubogo, zapančeno dete, — je dejal Caspian osorno. — Priateljev sploh nima.

— V meni ima vsaj eno priateljico! — je vzkliknila Julija Farrova.

Član Vodnikove družbe, ali si že pridobil družbi enega novega člana?

Občutki pri prvem skoku s padalom

Kaj prioveduje nemški letalec Max, ki je skočil v 4 letih 163 krat iz aeroplana

Pri vseh letalskih prireditvah se ljudje najbolj zanimajo za skoke s padali, če so sploh na sporedu in če ne vrže le-tec iz aeroplana slabnatega moža na mestu živega junaka, kajti povsod se ne najdejo ljudje, ki so pripravljeni za de-nar in za trenutno slavo tvegati življenje. Zanimivi morajo biti občutki ki jih ima človek, ko skoči iz letala in ko se padalo še ne odpre. To je nedvomno zelo pomemben trenutek, saj odločujejo o življenju in smrti dotičnega, ki se požene iz letala in izroči svojo glavo na milost in nemilost golemu naključju. Zadostuje najmanjša napaka v mehanizmu, padalo se ne odpre in iz mladega, krepkega človeka, polnega poguma in energije, postane v hipu kupček kosti in mesa. V kritičnem trenutku, predno se padalo odpre, doživi človek v zračnih višavah več, nego v normalnih razmerah na zemlji v enem letu. V naslednjem hočemo kratko omeniti priovedovanje moža, ki je skočil v štirih letih iz aeroplana 163 krat.

Sledila je mučna tišina. Velične, črne oči Julije Farrove so bile uprte na profesorjev obraz in sledile so tudi najmanjšemu drgetjanju mišic. Mož pri peči se je ozrl na elegantno oblečeno domo, sedečo v naslanjaču pred njim.

Gre za nemškega letalca Franzu Maxa, ki je opisal v zanimivem članku svoje vtise pri prvem skoku s padalom iz višine 1500 m. Dali so mi v platno zavito padalo, ki je imelo obliko ljkaka, pri-poveduje Max. S pilotom sva zlezla v aroplan. Propeler je zapel, obsel me je strah, občutek groze. Odtrgalna sva se od zemlje in se naglo dvigala. Močan veter me je pritiskal na sedež in blesteče solnce mi je sijalo naravnost v obraz. Vedel sem dobro, da moram v višini 1500 m skočiti iz aeroplana. Višinomer se je hitro dvigal. S tem je postajal moj strah vedno večji. Po glavi mi je rojila samo ena misel, če bom imel dovolji poguma skočiti v globino.

Gre za nemškega letalca Franzu Maxa, ki je opisal v zanimivem članku svoje vtise pri prvem skoku s padalom iz višine 1500 m. Dali so mi v platno zavito padalo, ki je imelo obliko ljkaka, pri-poveduje Max. S pilotom sva zlezla v aroplan. Propeler je zapel, obsel me je strah, občutek groze. Odtrgalna sva se od zemlje in se naglo dvigala. Močan veter me je pritiskal na sedež in blesteče solnce mi je sijalo naravnost v obraz. Vedel sem dobro, da moram v višini 1500 m skočiti iz aeroplana. Višinomer se je hitro dvigal. S tem je postajal moj strah vedno večji. Po glavi mi je rojila samo ena misel, če bom imel dovolji poguma skočiti v globino.

Gre za nemškega letalca Franzu Maxa, ki je opisal v zanimivem članku svoje vtise pri prvem skoku s padalom iz višine 1500 m. Dali so mi v platno zavito padalo, ki je imelo obliko ljkaka, pri-poveduje Max. S pilotom sva zlezla v aroplan. Propeler je zapel, obsel me je strah, občutek groze. Odtrgalna sva se od zemlje in se naglo dvigala. Močan veter me je pritiskal na sedež in blesteče solnce mi je sijalo naravnost v obraz. Vedel sem dobro, da moram v višini 1500 m skočiti iz aeroplana. Višinomer se je hitro dvigal. S tem je postajal moj strah vedno večji. Po glavi mi je rojila samo ena misel, če bom imel dovolji poguma skočiti v globino.

Gre za nemškega letalca Franzu Maxa, ki je opisal v zanimivem članku svoje vtise pri prvem skoku s padalom iz višine 1500 m. Dali so mi v platno zavito padalo, ki je imelo obliko ljkaka, pri-poveduje Max. S pilotom sva zlezla v aroplan. Propeler je zapel, obsel me je strah, občutek groze. Odtrgalna sva se od zemlje in se naglo dvigala. Močan veter me je pritiskal na sedež in blesteče solnce mi je sijalo naravnost v obraz. Vedel sem dobro, da moram v višini 1500 m skočiti iz aeroplana. Višinomer se je hitro dvigal. S tem je postajal moj strah vedno večji. Po glavi mi je rojila samo ena misel, če bom imel dovolji poguma skočiti v globino.

Gre za nemškega letalca Franzu Maxa, ki je opisal v zanimivem članku svoje vtise pri prvem skoku s padalom iz višine 1500 m. Dali so mi v platno zavito padalo, ki je imelo obliko ljkaka, pri-poveduje Max. S pilotom sva zlezla v aroplan. Propeler je zapel, obsel me je strah, občutek groze. Odtrgalna sva se od zemlje in se naglo dvigala. Močan veter me je pritiskal na sedež in blesteče solnce mi je sijalo naravnost v obraz. Vedel sem dobro, da moram v višini 1500 m skočiti iz aeroplana. Višinomer se je hitro dvigal. S tem je postajal moj strah vedno večji. Po glavi mi je rojila samo ena misel, če bom imel dovolji poguma skočiti v globino.

Gre za nemškega letalca Franzu Maxa, ki je opisal v zanimivem članku svoje vtise pri prvem skoku s padalom iz višine 1500 m. Dali so mi v platno zavito padalo, ki je imelo obliko ljkaka, pri-poveduje Max. S pilotom sva zlezla v aroplan. Propeler je zapel, obsel me je strah, občutek groze. Odtrgalna sva se od zemlje in se naglo dvigala. Močan veter me je pritiskal na sedež in blesteče solnce mi je sijalo naravnost v obraz. Vedel sem dobro, da moram v višini 1500 m skočiti iz aeroplana. Višinomer se je hitro dvigal. S tem je postajal moj strah vedno večji. Po glavi mi je rojila samo ena misel, če bom imel dovolji poguma skočiti v globino.

Gre za nemškega letalca Franzu Maxa, ki je opisal v zanimivem članku svoje vtise pri prvem skoku s padalom iz višine 1500 m. Dali so mi v platno zavito padalo, ki je imelo obliko ljkaka, pri-poveduje Max. S pilotom sva zlezla v aroplan. Propeler je zapel, obsel me je strah, občutek groze. Odtrgalna sva se od zemlje in se naglo dvigala. Močan veter me je pritiskal na sedež in blesteče solnce mi je sijalo naravnost v obraz. Vedel sem dobro, da moram v višini 1500 m skočiti iz aeroplana. Višinomer se je hitro dvigal. S tem je postajal moj strah vedno večji. Po glavi mi je rojila samo ena misel, če bom imel dovolji poguma skočiti v globino.

Gre za nemškega letalca Franzu Maxa, ki je opisal v zanimivem članku svoje vtise pri prvem skoku s padalom iz višine 1500 m. Dali so mi v platno zavito padalo, ki je imelo obliko ljkaka, pri-poveduje Max. S pilotom sva zlezla v aroplan. Propeler je zapel, obsel me je strah, občutek groze. Odtrgalna sva se od zemlje in se naglo dvigala. Močan veter me je pritiskal na sedež in blesteče solnce mi je sijalo naravnost v obraz. Vedel sem dobro, da moram v višini 1500 m skočiti iz aeroplana. Višinomer se je hitro dvigal. S tem je postajal moj strah vedno večji. Po glavi mi je rojila samo ena misel, če bom imel dovolji poguma skočiti v globino.

Gre za nemškega letalca Franzu Maxa, ki je opisal v zanimivem članku svoje vtise pri prvem skoku s padalom iz višine 1500 m. Dali so mi v platno zavito padalo, ki je imelo obliko ljkaka, pri-poveduje Max. S pilotom sva zlezla v aroplan. Propeler je zapel, obsel me je strah, občutek groze. Odtrgalna sva se od zemlje in se naglo dvigala. Močan veter me je pritiskal na sedež in blesteče solnce mi je sijalo naravnost v obraz. Vedel sem dobro, da moram v višini 1500 m skočiti iz aeroplana. Višinomer se je hitro dvigal. S tem je postajal moj strah vedno večji. Po glavi mi je rojila samo ena misel, če bom imel dovolji poguma skočiti v globino.

Gre za nemškega letalca Franzu Maxa, ki je opisal v zanimivem članku svoje vtise pri prvem skoku s padalom iz višine 1500 m. Dali so mi v platno zavito padalo, ki je imelo obliko ljkaka, pri-poveduje Max. S pilotom sva zlezla v aroplan. Propeler je zapel, obsel me je strah, občutek groze. Odtrgalna sva se od zemlje in se naglo dvigala. Močan veter me je pritiskal na sedež in blesteče solnce mi je sijalo naravnost v obraz. Vedel sem dobro, da moram v višini 1500 m skočiti iz aeroplana. Višinomer se je hitro dvigal. S tem je postajal moj strah vedno večji. Po glavi mi je rojila samo ena misel, če bom imel dovolji poguma skočiti v globino.

Gre za nemškega letalca Franzu Maxa, ki je opisal v zanimivem članku svoje vtise pri prvem skoku s padalom iz višine 1500 m. Dali so mi v platno zavito padalo, ki je imelo obliko ljkaka, pri-poveduje Max. S pilotom sva zlezla v aroplan. Propeler je zapel, obsel me je strah, občutek groze. Odtrgalna sva se od zemlje in se naglo dvigala. Močan veter me je pritiskal na sedež in blesteče solnce mi je sijalo naravnost v obraz. Vedel sem dobro, da moram v višini 1500 m skočiti iz aeroplana. Višinomer se je hitro dvigal. S tem je postajal moj strah vedno večji. Po glavi mi je rojila samo ena misel, če bom imel dovolji poguma skočiti v globino.

Gre za nemškega letalca Franzu Maxa, ki je opisal v zanimivem članku svoje vtise pri prvem skoku s padalom iz višine 1500 m. Dali so mi v platno zavito padalo, ki je imelo obliko ljkaka, pri-poveduje Max. S pilotom sva zlezla v aroplan. Propeler je zapel, obsel me je strah, občutek groze. Odtrgalna sva se od zemlje in se naglo dvigala. Močan veter me je pritiskal na sedež in blesteče solnce mi je sijalo naravnost v obraz. Vedel sem dobro, da moram v višini 1500 m skočiti iz aeroplana. Višinomer se je hitro dvigal. S tem je postajal moj strah vedno večji. Po glavi